

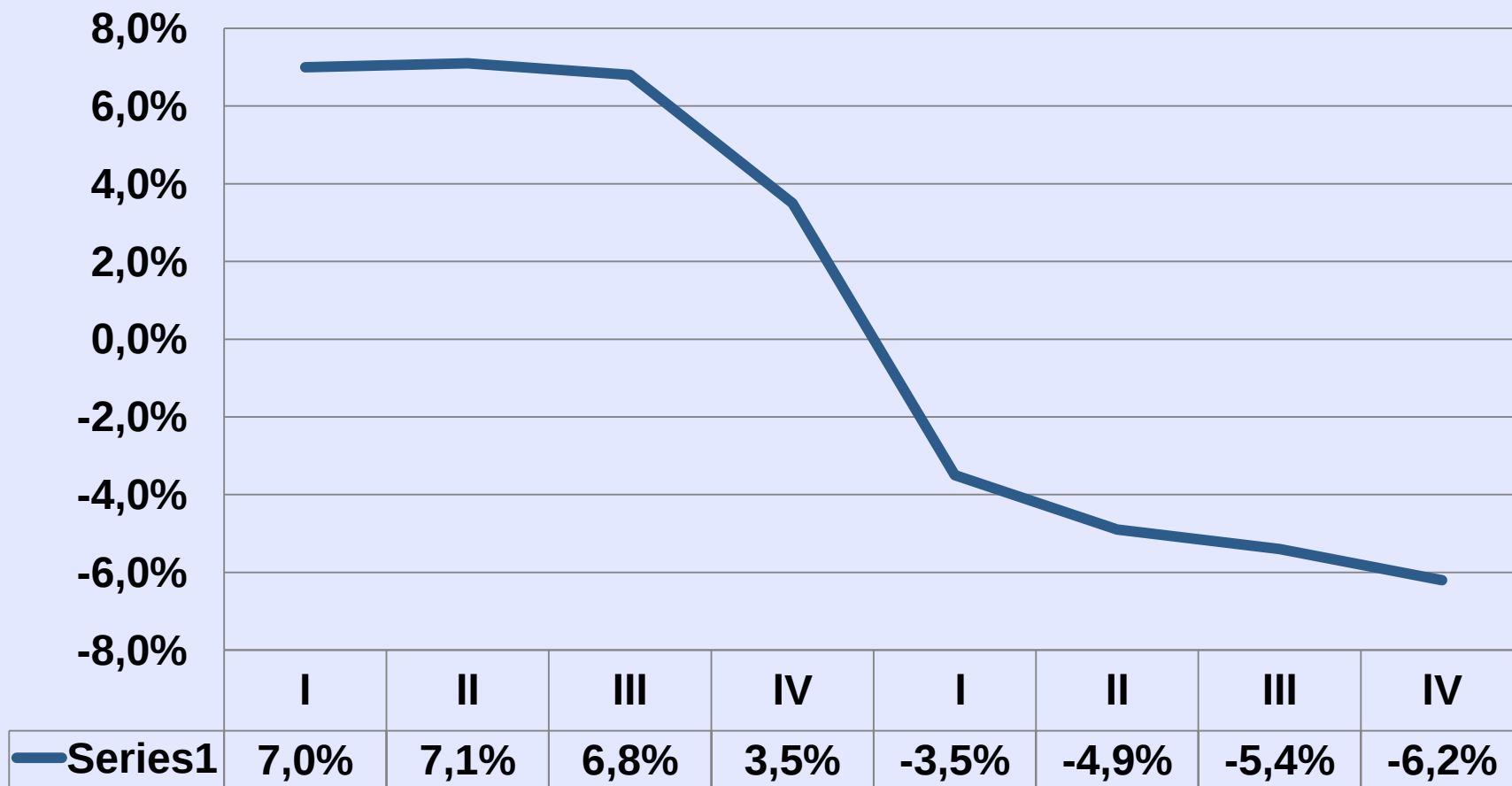
***Реформа на пенсионната
система в условия на
икономическа криза
(Опорни точки)***

София, 15 февруари 2010г.

Икономическата криза и пенсионната система

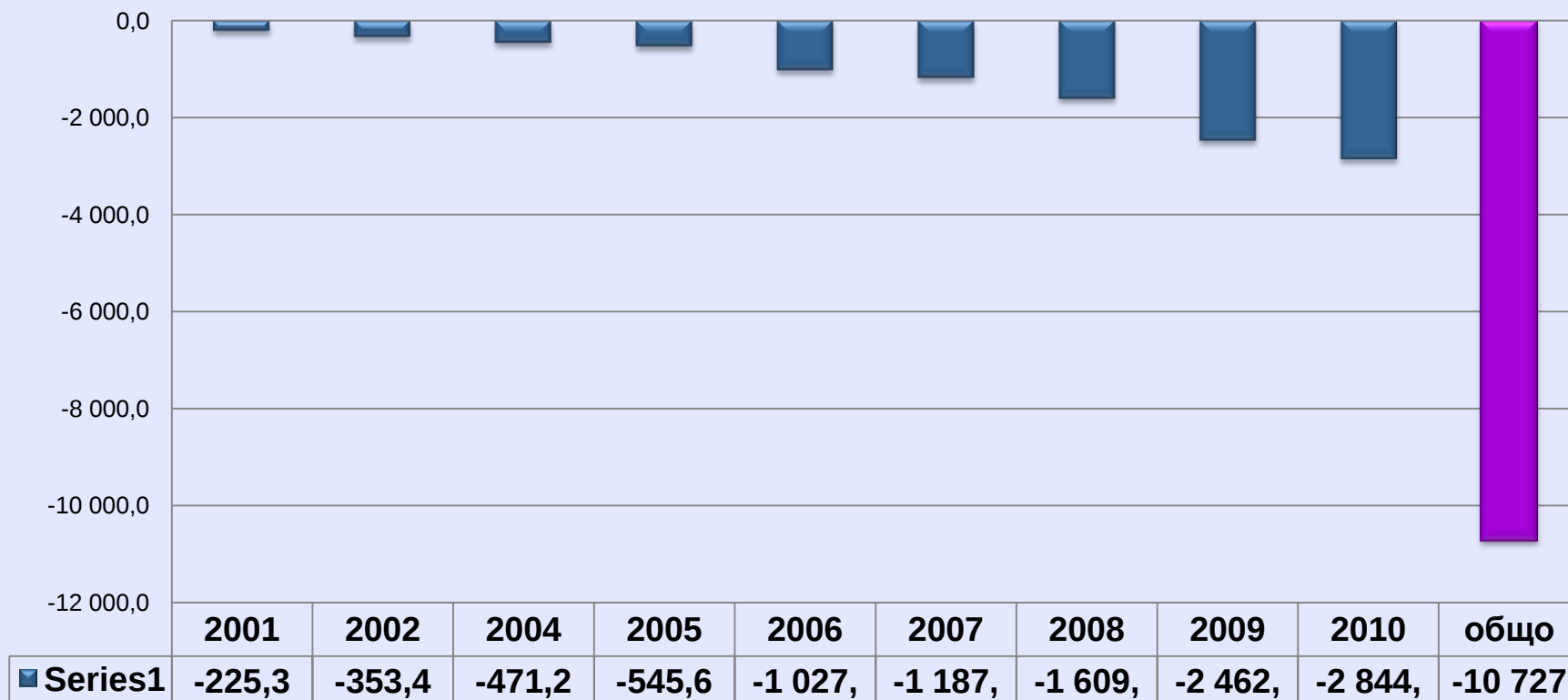
1. Няма пенсионна система, имунизирана срещу кризата.
2. Уроците на кризите: Спадът в БВП води до двоен спад в приходната част на осигурителните фондове (*Световна банка и ЕБВР*)
3. Кризата атакува и трита стълба с различна сила и в различно време.
4. Пенсионната система е в кризисно състояние преди настъпването на икономическата криза.

БВП, 2009 г., q-o-q, в %

Състояние на осигурителната система

Намаление на приходите от осигурителни вноски във
Фонд "Пенсии" на ДОО (в хил.лв.)

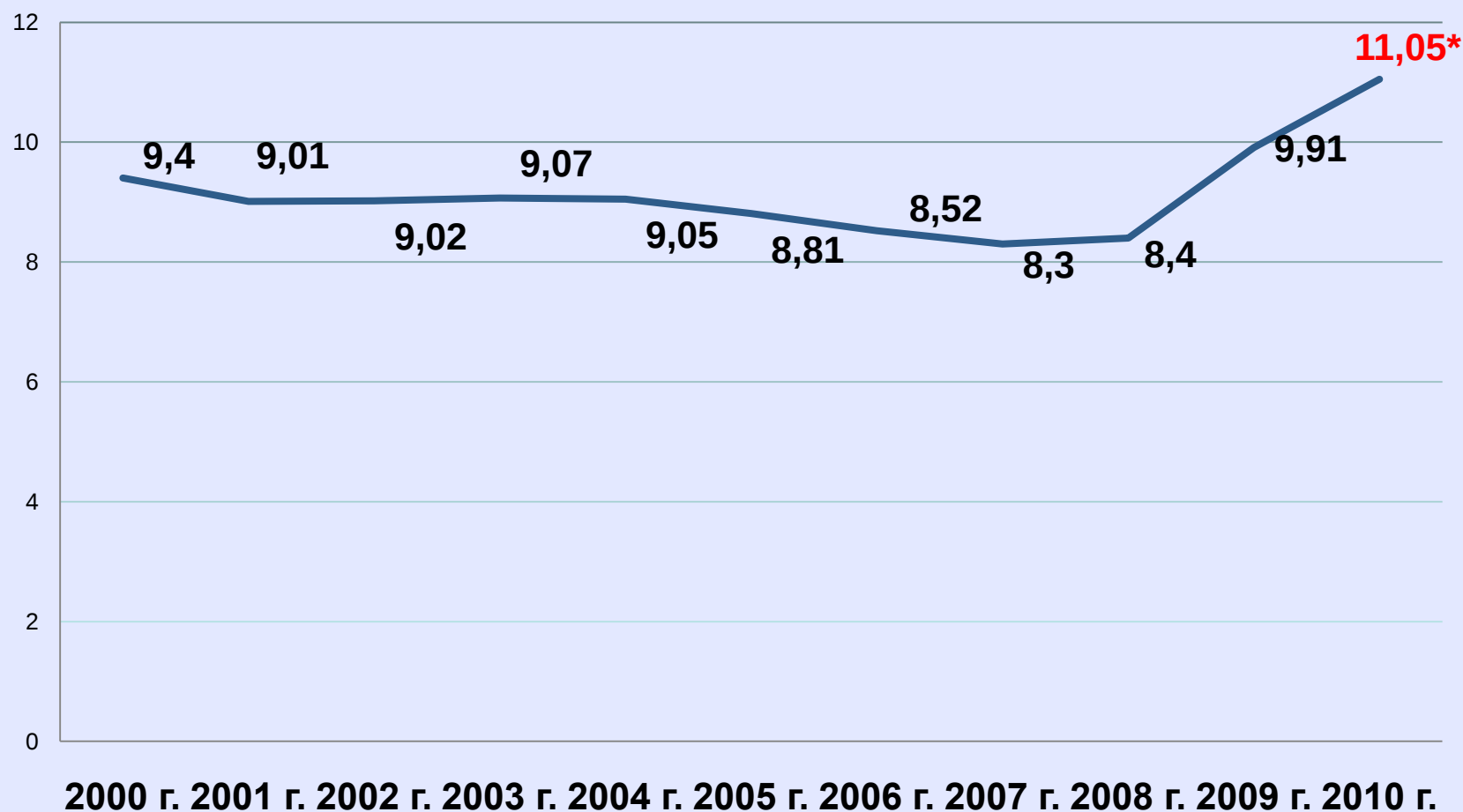
Намаление на постъпленията:

- Намаляване на пенсионното облагане на доходите с два пункта през 2010 г. и обявените намерения с още три пункта до 2013 г.
- Намаляване броя на заетите
- Намаление на заплатите
- Ръст на сивия сектор

Увеличение на разходната част:

- Натиск за пенсиониране, вкл. инвалидизация
- Растящи разходи за безработица
- Възможно увеличение на пенсиите през втората половина на 2010 г. с 10%
- Премахване на тавана на пенсиите през 2012 г.
- Намеренията за изравняване на минималната пенсия с прага на бедността

Разходи за пенсии към МП (в %)

**Прогноза*

**Балансирането на приходната и
разходната части на бюджета на
осигурителните фондове е възможно само
за сметка на растяща субсидия от
напрегнатия държавен бюджет**

Състояние на осигурителната система

1. Деформация при прилагането на основните принципи на пенсионното и социалното осигуряване. Смесване на финансовите потоци от пенсионното осигуряване с тези за социално подпомагане.
2. Прекъсване на пряката връзка между направените осигурителни вноски, размера на отпуснатите пенсии и очаквания срок за тяхното получаване.
3. Загуба на доверие към осигурителната система на голяма част от осигурените.

Състояние на осигурителната система

4. Делът на „сивия сектор” в осигурителната система устойчиво се запазва.
5. Нарастващ дефицит в ДОО – от 89 млн.лв. през 2000 г. на повече от 2.3 млрд.лв. през 2010 г. – повече от 23 пъти.
6. Системата за определяне размера на пенсиите не стимулира и не мотивира за внасянето на нормативно определения или по-висок размер на осигурителните вноски.

Състояние на осигурителната система

7. Очакваният размер на пенсиите от втория стълб е незначителен и може да компрометира самата реформа.
8. Липсват гаранции за средствата на осигурените лица в пенсионните фондове.
9. Нарушени принципи на управлението на осигурителната система – подмяна на трипартитното начало.

Принципна позиция на БСК

- Необходимо е да се запази философията и същността на тристълбовия модел на пенсионното осигуряване.
- Подкрепяме част от мерките на Консултативния съвет (КС) към МТСП за укрепване и развитие на пенсионната система.
- Мерките не са достатъчни. Необходими са радикални промени на институционалното устройство и практиката на пенсионно-осигурителната система.

Първи етап: до излизане от кризата

1. Да се запази съществуващата пенсионна система, в т.ч. възраст за пенсиониране, пенсионен стаж и др.
2. Да се премахне таванът на пенсиите
3. Да се преразгледа категоризацията за ранно пенсиониране
4. Значителна индексация на пенсиите при работа над пенсионна възраст и при по-голям пенсионен стаж.
5. Бюджетът на ДОО да се отдели реално от Консолидирания държавен бюджет

Първи етап: до излизане от кризата

6. Да се въведе реално трипартитно управление на осигурителните и социалните фондове
7. Пенсионерите, които получават едновременно пенсия и доходи от трудови възнаграждения, да се облагат кумулативно
8. Държавата, като работодател, да бъде равностоен осигурител
9. От фондовете на ДОО да се изключат всички плащания, които имат характер на социално подпомагане

Първи етап: до излизане от кризата

10. За земеделските стопани да се въведе специален ред на пенсиониране, в който държавата да поеме своята част под формата на социални плащания
11. Радикално да се измени системата за определяне и отпускане на пенсии за инвалидност
12. От фонд «Пенсии» да се изплащат пенсиите само в техния реален размер. Всички добавки да са за сметка на държавния бюджет;
13. Фонд «Старост» да се поеме от държавния бюджет

Първи етап: до излизане от кризата

14. Обезщетенията при безработица да бъдат реално обвързани с размера на направените осигурителни плащания;
15. Да се разреши заетите да плащат над определените в закона завишени лични осигурителни вноски;
16. Плавно да се намаляват таксите на пенсионно-осигурителните дружества;
17. Да се предлагат пакети от инвестиционни инструменти
18. Да се въведе единно платежно нареждане за банков превод на сумите по социално-осигурителните фондове

Втори етап: след излизане от кризата

1. Да се даде възможност за пенсиониране, независимо от осигурителния стаж и възрастта;
2. Размерът на отпуснатите пенсии да се определя на основата на прецизни актюерски изчисления;
3. При определяне на пенсията да не участват понятията “пенсионна възраст”, “осигурителен стаж”, “таван на пенсията”, “минимална пенсия”, “размер на вноската”;

Втори етап: след излизане от кризата

4. Да останат понятията “минимално задължителни вноски”, “задължителна вноска” във функция на дохода и “максимално задължителна вноска”
5. Внесените средства и отпуснатите пенсии да се актуализират периодично с размера на инфлацията и ръста на БВП;
6. Да се премахне ограничението в размера на вноската, която се прави от осигурения, и периода, за който това се извършва.

Съществена част от направените
предложения могат да се използват и
при реформирането на
здравноосигурителната система!

ЦЕЛИ

1. Да се гарантира дългосрочна финансова устойчивост и стабилност на осигурителната система;
2. Да се въведат икономически стимули за участие в осигурителната система;
3. Да се обвърже осигурителният принос с размера и времето за получаване на пенсията.
4. Да се стимулира удължаването на трудовата дейност.

Пресконференция

***Реформа на пенсионната
система в условия на
икономическа криза***

София, 15 февруари 2010г.